

SAMENSTELLING VAN DEN KOSTPRIJS VAN TARWE.

Een specificatie van de kostenelementen en opbrengst wordt gegeven:

- a. Voor de huidige oogst, waarvan de opbrengst laag is tengevolge van het ontbreken van voldoende meststoffen
- b. Voor een normalen oogst.

In beide gevallen is uitgegaan van de huidige prijzen der kostenelementen. Daar een uitgebreid onderzoek niet mogelijk was is hierbij van vrij globale cijfers uitgegaan.

Het grondmateriaal is ontleend aan de kostprijsboekhoudingen van een 25-tal groote akkerbouwbedrijven uit de Noordelijke Bouwstreek in Groningen. Het uitzondering van de bedrijven in de Wieringermeer, mogen deze bedrijven gerekend worden tot de meest efficiënte graan producerende bedrijven in Nederland.

In physieken zin zijn de kosten uit de basisjaren 1936/'39 gelijk gehouden, met uitzondering van de kosten van bemesting en die kostenelementen, die afhankelijk zijn van de hoeveelheid verkregen product. Voor een normalen oogst zijn de kosten in physieken zin dus in alle onderdeelen gelijk gehouden. In kwantitatieven zin gaat dus de productie van een normalen oogst met hogere kosten gepaard dan de productie van oogst 1945, die een opbrengst zal geven van ongeveer 25% lager dan normaal.

Of in het prijspeil van de kostenelementen, bij terugkeer van een meer normalen toestand op het gebied van bedrijvigheid en transport, verlagingen van eenig belang zijn te verwachten, valt op dit tijdstip moeilijk te beoordeelen. Loonsverhogingen zijn in alle sectoren van het economisch leven aan de orde van den dag; hetgeen weer zal doorwerken in de prijzen van de benodigdheden van den landbouw. Wij verwachten niet dat het huidige prijspeil van kostelementen een daling van eenig belang zal vertoonen in den toekomst, derhalve hebben wij deze factor ook niet in de berekening betrokken. Het loon van de landarbeiders is officieel momenteel 50 ct. per uur; in werkelijkheid echter veelal 60 ct. Bovendien wordt aandrang uitgeoefend het loon officieel op 60 ct. per uur te stellen. In onze berekening zijn beide gevallen opgenomen.

De werkelijk belangrijke factor, die in de toekomst een verlaging van den kostprijs van tarwe zal teweeg brengen is de stijging van de hoeveelheid product, bij een voldoende bemesting.

De resultaten van de berekeningen wijzen uit, dat de huidige oogst bij 50 resp. 60 ct. uurloon in deze vooraanstaande bedrijven een kalen kostprijs oplevert van f. 14.79 resp. f. 15.24 en met inbegrip van een ondernemersloon van f.100.- per ha. resp. f. 18.20 en f. 19.25, terwijl de tarweprijs voor oogst 1945 is bepaald op f. 17.- + f. 0.45 gem. Oorbaarloon = f. 17.45. Bij een normalen oogst zou de kostprijs met inbegrip van ondernemersloon rond f. 4.- per 100 kg. lager liggen bij hetzelfde prijspeil van de kostenelementen.

---.---.---.---.---

Den Haag, 27 Juli 1945.

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
de Directeur,

DIRECTE + INDIRECTE KOSTEN VAN WINTERTARWE.

STAAT I.
Groningen.

Kostenelementen.	Gemiddelde 1936 t/m '39	Wijzigingscoëfficiënt prijs	hoeveelh. 1)	Oogst '45	Normale oogst 1)
Onderhoud werktuigen	4.56	1.75	1.-	7.98	7.98
Afschrijving "	8.20	1.75	1.-	14.35	14.35
Rente doode inventaris	2.30	1.75	1.-	4.03	4.03
Rente omlopend kapitaal	2.56	1.75	1.-	4.48	4.48
Brandverzekering oogst en doode inventaris	-.54	1.75	1.-	0.95	0.95
Hagel, storm- en molest- verzekering	-.35	1.75	1.-	0.61	0.61
Abonnementen, reisk. enz.	5.82	1.75	1.-	10.19	10.19
Drainagemateriaal	1.98	1.75	1.-	3.47	3.47
Kalkmeststoffen	3.55	1.75	1.-	6.21	6.21
Groenbemesting	-.81	1.75	1.-	1.42	1.42
Diversen	-.96	1.75	1.-	1.68	1.68
Stalmest	-.79	1.75	1.-	1.38	1.38
Loon	26.27	2.-	1.-	52.54	52.54
Sociale lasten	1.39	17.1%	1.-	8.98	8.98
Paardekosten	16.79	2.-	1.-	33.58	33.58
Tractorkosten	3.91	3.-	1.-	11.73	11.73
Totaal indirecte kosten	80.78			163.58	163.58
Fosforzuur	5.67	1.75	-.75	7.44	9.92
Kalimeststoffen	5.70	1.75	-.75	7.49	9.98
Directe kosten					
Loon	39.54	2.-	1.-	79.08	79.08
Sociale lasten	2.10	17.1%	1.-	13.52	13.52
Paardekosten	10.30	2.-	1.-	20.60	20.60
Tractorkosten	1.57	3.-	1.-	4.71	4.71
Kosten zichtmachine	7.29	2.-	-.90	13.12	14.58
Dorschen	27.02	2.20	1.75	44.58	59.44
Zaaizaad	17.42	1.60	1.-	27.87	27.87
Ontsmetting	-.77	1.75	1.-	1.35	1.35
Stikstof meststoffen	15.84	1.75	0	-	27.72
Stalmest	-.13	1.75	1.-	0.23	-.23
Bestrijding plantenz.	-.21	1.75	1.-	-.37	-.37
Vracht	8.87	2.50	-.75	16.64	22.18
Weegloon	1.39	1.50	-.75	1.57	2.09
Omgeploegd	1.96	2.-	1.-	3.92	3.92
Diversen	-.03	1.75	1.-	-.05	-.05
Totale kosten	226.59			406.12	461.19
Waarnemingen	62				

1) Wijzigingscoëfficiënten van de hoeveelheden fysieke kosten zijn voor de normale oogst alle 1.

BEREKENING KOSTPRIJS WINTERTARWE.

STAAT II.

	Huidige oogst (75% van normaal)		Normale oogst	
	uurloon 50 ct.	uurloon 60 ct.	uurloon 50 ct.	uurloon 60 ct.
Totale kosten per ha.	406.12	406.12	461.19	461.19
Extra loon		30.83		30.83
Pacht	130.-	130.-	130.-	130.-
Totaal	536.12	566.95	591.19	622.02
Af: Opbrengst				
Stroo 1)	87.09	87.09	114.07	114.07
Kaf	15.-	15.-	15.-	15.-
Blijft kosten voor korrel	434.03	464.86	462.12	492.95
Opbrengst korrel per ha.	2934 kg.	2934 kg.	3912 kg.	3912 kg.
Kale kostprijs per 100 kg.	14.79	15.84	11.81	12.60
Kostprijs met inbegrip van f. 100.- ondernemersloon per ha.	18.20	19.25	14.37	15.16

1) Als strooprijs is de voor oogst 1945 vastgestelde prijs van f. 18,70 per 1.000 kg. aangehouden. Men diene evenwel te bedenken, dat dit geen garantie-prijs is en het ook niet zeker is dat deze prijs wordt gehaald in verband met de mingunstige vooruitzichten van de verwerking van stroo tot carton in verband met de **benarde** kolenpositie.